

Studiehandleiding Studiecoaching & Praktijkleren

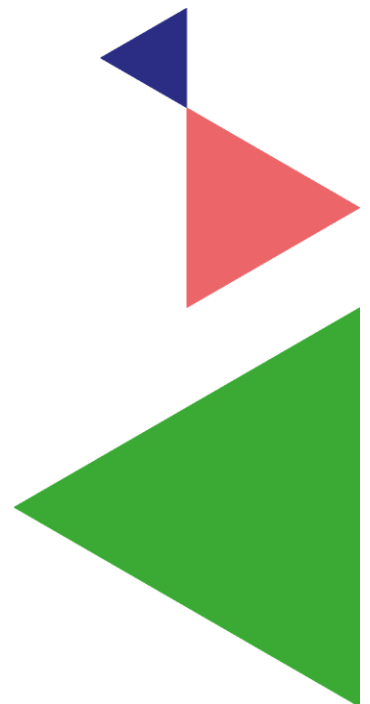
DOCENTVERSIE

Schakeljaar MBO-HBO

Studiehandleiding Studiecoaching en praktijkleren MBO-HBO

Schakeljaar MBO-HBO

Opleiding Verpleegkunde/ Duaal / Faculteit Gezondheid, Bewegen en Voeding
2025-2026

Studiehandleiding Studiecoaching en praktijkleren MBO-HBO

Schakeljaar MBO-HBO

Auteur

Maaïke Hagendoorn

Afdeling

Opleiding Verpleegkunde/ Duaal / Faculteit Gezondheid, Bewegen en Voeding

Studiejaar

25-26

© 2020 Copyright Hogeschool van Amsterdam

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door print-outs, kopieën, of op welke manier dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de Hogeschool Amsterdam.

1. Inleiding

Globale beschrijving en belang van de module

Studiecoaching en praktijkleren ondersteunt je ontwikkeling tot HBO-verpleegkundige. Samen met je studiecoach werk je aan het ontwikkelen van beroepscompetenties, het maken en uitvoeren van studieplannen, en het reflecteren op je leerproces. Dit helpt je niet alleen tijdens je opleiding, maar ook bij blijvende professionele groei na je diplomering (Levenlang Leren en Ontwikkelen).

Als duaal-student heb je gekozen voor leren en werken binnen een specifieke richting: Algemene Gezondheidszorg (AGZ), Geestelijke Gezondheidszorg (GGZ) of Wijkverpleegkundige Zorg (WVZ). In de hoofdfase van je studie geef je deels zelf vorm aan je onderwijs, en je studiecoach begeleidt je bij het maken van keuzes hierin. Daarnaast krijg je van de studiecoach ondersteuning in het praktijkleren.

Coachbijeenkomsten vinden plaats in je vaste stamgroep. Hierin komen thema's aan bod zoals reflectie, intervisie, praktijkopdrachten, studievaardigheden en persoonlijke ontwikkeling. Ook is er aandacht voor het maken van keuzes in je leerroute, zoals keuzemodules en eventueel versneld afronden van modules. Studiecoaching biedt hiermee een stevige basis voor jouw ontwikkeling tot een lerende en wendbare professional.

In het eerste jaar beginnen we in de studiecoaching met kennismaken met de opleiding, met je groepsgenoten en met je studiecoach. Je bent al werkzaam als MBO-verpleegkundige en tijdens deze lessen zullen we aandacht gaan besteden aan je ontwikkeling tot HBO-verpleegkundige. Daarnaast wordt er in de bijeenkomsten aandacht besteed aan de verhouding opleiding en werkgever, vragen over de opleiding, tentamenvorbereiding, etc. Omdat studeren in het HBO specifieke vaardigheden vereist, die misschien niet iedereen beheerst, besteden we ook aandacht aan studievaardigheden.

Leerdoelen

Studiecoaching

De student kan:

1. een realistisch beeld schetsen van het HBO-verpleegkundig beroep en van wat nodig is om dit beroep uit te oefenen.
2. een realistisch beeld schetsen van de eigen mogelijkheden om zich in de studie te bekwamen voor het HBO-verpleegkundig beroep.
3. voornemens formuleren voor het eigen leren, concretiseert deze in studieplannen en realiseert deze plannen.
4. op het eigen leerproces reflecteren en op basis hiervan sturing geven aan een persoonlijk leerpad.

Praktijkleren

De student kan:

1. met gemiddelde zelfstandigheid functioneren binnen middencomplexe zorg en middencomplexe context (complexiteitsniveau 2),
2. het professioneel handelen verantwoorden via het klinisch redeneren.

Competenties

Het BN2030 opleidingsprofiel beschrijft de kern van de hbo-verpleegkunde opleiding en bereidt jou als verpleegkundestudent voor op de toekomst van het verpleegkundig beroep. Dit profiel sluit aan op de veranderende zorgvraag en maatschappelijke ontwikkelingen, zoals vergrijzing, technologische innovaties en de focus op preventie en eigen regie van de zorgvrager.

Binnen BN2030 zijn er zeven beroepsrollen gedefinieerd, waaraan je elke leerwerkperiode werkt, die de verschillende taken en verantwoordelijkheden van een hbo-verpleegkundige weerspiegelen:

1. **Bachelor Verpleegkundige** – Je biedt directe zorg aan patiënten, rekening houdend met hun lichamelijke, psychische en sociale behoeften.
2. **Communicator** – Je voert effectieve gesprekken met patiënten, naasten en collega's om informatie over te brengen en zorg af te stemmen.
3. **Samenwerkingspartner** – Je werkt effectief samen met collega's, andere disciplines en mantelzorgers om de best mogelijke zorg te bieden.
4. **Reflectieve EBP-professional** – Je reflecteert kritisch op je eigen handelen en past Evidence-Based Practice (EBP) toe om de kwaliteit van zorg te verbeteren.
5. **Gezondheidsbevorderaar** – Je stimuleert gezondheid en zelfmanagement bij patiënten en draagt bij aan preventieve zorg.
6. **Leider** – Je neemt verantwoordelijkheid, toont initiatief en begeleidt collega's en studenten om de zorg te verbeteren.
7. **Kwaliteitsbevorderaar** – Je draagt bij aan de kwaliteit en veiligheid van zorg door systematisch te werken aan verbeteringen en het toepassen van richtlijnen en protocollen.

Competentiematrix

		Complexiteitsniveau 1			Complexiteitsniveau 2			Complexiteitsniveau 3		
		Laag complexe zorg & context			Midden complexe zorg & context			Hoog complexe zorg & context		
		Redeneren en werken vanuit standaarden			Redeneren en werken buiten standaarden (als deze niet toereikend zijn)			Redeneren en werken vanuit eigen ontwerpen voor niet-standaard situaties		
Beroepsrol	Competenties BN2030	Z1	Z2	Z3	Z1	Z2	Z3	Z1	Z2	Z3
Bachelor Verpleegkunde	1.1 De verpleegkundige onderbouwt en voert de zorg zelfstandig uit in hoog complexe zorgsituaties, volgens de geldende visie op verplegen en op basis van klinisch redeneren binnen het verpleegkundige proces conform passende methoden, richtlijnen en (wettelijke) kaders. De verpleegkundige bouwt een zorgrelatie op met de zorgvrager en ondersteunt deze tot bij de situatie passend zelfmanagement.									
Bachelor Verpleegkunde	1.2 De verpleegkundige registreert, zowel intra- als interprofessioneel, de zorg in hoog complexe situaties, in afstemming met de zorgvrager.									
Communicator	2.1 De verpleegkundige communiceert persoonsgericht en professioneel met de zorgvrager, diens naasten, en andere zorgprofessionals, en gebruikt passende communicatiemiddelen.									
Communicator	2.2 De verpleegkundige bevordert de kwaliteit en effectiviteit van de communicatie met de zorgvrager, diens naasten, en andere zorgprofessionals, door te reflecteren op de metacommunicatie.									
Samenwerkingspartner	3.1 De verpleegkundige werkt binnen een professionele zorgrelatie samen met de zorgvrager en diens naasten vanuit het principe van gezamenlijke besluitvorming, waarbij de verpleegkundige ondersteunt in passend zelfmanagement.									
Samenwerkingspartner	3.2 De verpleegkundige werkt, met de zorgvrager en diens naasten, samen met intra- en interprofessionele partners, aan het ontwerp, de uitvoering, en regie van zorg.									
Reflectieve EBP-Professional	4.1 De verpleegkundige toont onderzoekend vermogen door klinische vragen te signaleren, door relevant wetenschappelijk en praktijkgericht onderzoek te interpreteren en resultaten te implementeren in het beroepsmatig handelen. De verpleegkundige draagt bij aan praktijkgericht onderzoek om nieuwe kennis te genereren en te implementeren voor innovaties in de beroepsuitoefening en bevordert de eigen deskundigheid en die van collega's.									
Reflectieve EBP-Professional	4.2 De verpleegkundige reflecteert op het eigen handelen vanuit inhoudelijk, procesmatig en moreel sensitief perspectief.									
Gezondheidsbevorderaar	5.1 De verpleegkundige draagt bij aan het bevorderen van de gezondheid en gezond gedrag van de zorgvrager in diens omgeving of risicofactoren van doelgroepen bij (potentiële) gezondheidsproblemen door het analyseren, ontwerpen en toepassen van passende vormen van preventie op basis van preventiemodellen.									
Gezondheidsbevorderaar	5.2 De verpleegkundige draagt actief bij aan een gezonde leefomgeving, door het in samenwerking met anderen uitvoeren van omgevingsanalyses en opstellen van preventieplannen ten behoeve van specifieke doelgroepen in de samenleving.									
Leider	6.1 De verpleegkundige heeft inzicht in de persoonlijke ontwikkeling, en verwoordt deze in relatie tot eigen keuzes ten behoeve van het langdurig kunnen blijven uitoefenen van het beroep in de beroepspraktijk, waarin diverse uitdagingen aanwezig zijn. De verpleegkundige reflecteert op persoonlijke waarden, normen en opvattingen in relatie tot de eigen verpleegkundige beroepsuitoefening.									
Leider	6.2 De verpleegkundige ontwikkelt een beroepsidentiteit. De verpleegkundige maakt inzichtelijk hoe vanuit de beroepsidentiteit richting gegeven wordt aan de professionele ontwikkeling ten behoeve van het professioneel handelen, de besluitvorming en het samenwerken met de zorgvrager en andere professionals. De verpleegkundige beargumenteert op welke manier een visie									

	op zorg en actuele maatschappelijke thema's met elkaar verbonden zijn.								
Leider	6.3 De verpleegkundige neemt initiatieven ten aanzien van de eigen toekomstige professionele ontwikkeling en de ontwikkeling van het zorgteam. De verpleegkundige formuleert daarbij een eigen visie op verpleegkundig leiderschap. De verpleegkundige laat persoonlijk, vakinhoudelijk en organisatorisch leiderschap zien ten behoeve van het primaire proces. De verpleegkundige heeft zeggenschap en positioneert zich in een organisatie.								
Kwaliteitsbevorderaar	7.1 De verpleegkundige levert een bijdrage aan kwalitatief goede zorg. De verpleegkundige screent, meet en monitort veiligheid en kwaliteit van zorg op het niveau van de individuele zorgvrager. Op het niveau van de organisatie participeert de verpleegkundige proactief in kwaliteitszorgsystemen.								
Kwaliteitsbevorderaar	7.2 De verpleegkundige toont professioneel gedrag en is ondernemend door bij te dragen aan duurzame innovatie, waar passend met zorgtechnologie, van de verpleegkundige beroepsuitoefening vanuit een historisch, wetenschappelijk en maatschappelijk perspectief.								
Kleuren zijn beoogd eindniveau leerwerkperiode						LWP Schakeljaar		LWP HF2	Afstudeerfase

Studiepunten

Module	Studiecoaching & Praktijkleren loopt parallel aan de onderwijsmodules. Deze handleiding bevat de inhoud voor het schakeljaar.
Studiepunten praktijkleren	Schakeljaar: 60 EC
Onderwijstijd	Begeleide uren studiecoaching: 3 x 50 min (online) en 7 x 150 minuten verdeeld over gehele studiejaar Praktijkuren: 32 uur per week
Samenstelling studentengroep	Stamgroep
Docentenrol	Coach

2. Praktijkleren

Leerwerkperiodes

Leerwerkperiode en leerwerkplan

In de leerwerkperiode van het schakeljaar werk je aan alle competenties. Naarmate de opleiding vordert worden de competenties op een hoger complexiteitsniveau en zelfstandigheidsniveau ontwikkeld, zie competentiematrix.

Tijdens de leerwerkperiode wordt jouw leerproces gevolgd en vastgelegd door middel van gesprekken, bewijzen en evaluaties.

Je schrijft een leerwerkplan voor elke leerwerkperiode. Hierin geef je bij elke competentie aan welk niveau je aan het eind van deze periode wil bereiken en hoe je daar wil komen. De competentiematrix is hierbij het uitgangspunt.

Er is een vast format voor het leerwerkplan beschikbaar op BrightSpace. Hierin beschrijf je verschillende activiteiten waarmee je verschillende competenties gaat behalen. Het leerwerkplan bespreek je aan het begin van de leerwerkperiode met je begeleider(s). Er worden duidelijke afspraken gemaakt, deze worden verwerkt in het leerwerkplan en dit lever je in op Onstage.

Beoordelingsprocedure

In onderstaande tabel vind je een overzicht van de toetsing van deze module.

Toetsvorm	Afname vorm	Naam	Beoordelingsmaat	Weging	Compensatie
Opdracht	Praktijkleren	Praktijkleren schakeljaar	GR-1-4-7-9	100%	Nee
Opdracht	Take- home opdracht	Portfolio	GR-NV-V	Voldaan	Nee

Halverwege de leerwerkperiode vindt een **tussenevaluatie** plaats. Je schrijft 5 werkdagen voor het gesprek een zelfevaluatie in je leerwerkplan. Plaats je zelfevaluatie op Onstage en mail het naar je praktijk-en/of werkbegeleiders. De praktijk geeft feedback in het beoordelingsformulier. Tijdens het gesprek bespreken de studiecoach, praktijkbegeleider, werkbegeleider en jij de voortgang van je competentieontwikkeling. Tijdens dit gesprek kunnen er nog aanvullingen in het beoordelingsformulier worden gedaan en je plaatst het definitieve formulier op OnStage.

Aan het einde van de leerwerkperiode volgt de **eindbeoordeling**. Je schrijft 5 werkdagen voor het gesprek een zelfbeoordeling in je leerwerkplan. Plaats je zelfbeoordeling op OnStage en mail het naar je praktijk- en/of werkbegeleiders. Tijdens het gesprek bespreken de praktijkbegeleider, werkbegeleider en jij de voortgang en het behaalde eindniveau. De praktijk geeft een adviesbeoordeling in het beoordelingsformulier. De studiecoach stelt vervolgens de definitieve eindbeoordeling vast. Indien de leerwerkperiode met een onvoldoende, zeer onvoldoende of GR beoordeeld wordt, is de studiecoach ook aanwezig bij de eindbeoordeling.

LWP Schakeljaar

Beoordeling	Toelichting
-------------	-------------

Studiehandleiding Studiecoaching en praktijkleren MBO-HBO

Opleiding Verpleegkunde/ Duaal / Faculteit Gezondheid, Bewegen en Voeding – versie 25-26

© 2020 Copyright Hogeschool van Amsterdam

Behaald (7.0)	De competenties van alle beroepsrollen zijn op het vereiste eindniveau behaald. De competenties van de rol "Bachelor Verpleegkundige, Communicator en Samenwerkingspartner" zijn C2-Z2 beoordeeld. Van de overige vier rollen mogen de competenties binnen 1 van de vier rollen op niveau C2, Z1 beoordeeld zijn.
Excellent (9.0)	De competenties van de rol "Bachelor Verpleegkundige, Communicator en Samenwerkingspartner" en de competenties van minimaal <u>een</u> overige rol zijn op eindniveau van de LWP HF 2 beoordeeld (minimaal 4 van de 7 rollen op hoger niveau).
Onvoldoende (4.0)	De competenties van een of twee van de 7 beroepsrollen zijn lager dan op het vereiste eindniveau, zoals beschreven bij behaald zijn beoordeeld.
Ruim onvoldoende (1.0)	De competenties van drie of meer van de 7 beroepsrollen niet op het vereiste eindniveau zijn beoordeeld.
Geen Resultaat (GR)	Ongeoorloofd afwezig en/of de leerwerkperiode werd vroegtijdig beëindigd.

Praktijkopdrachten

Gedurende de opleiding worden er in totaal 3 praktijkopdrachten gemaakt. Het advies is om 1 opdracht in het schakeljaar te maken en 2 in de hoofdfase. Je bepaalt zelf wanneer je welke opdracht maakt en je kijkt hierbij wat het beste past bij de fase van je ontwikkeling/opleiding en de leerwerkplek. De praktijkopdrachten hebben als doel verdieping zoeken in bepaalde thema's, die van belang zijn voor de beroepsuitoefening en -ontwikkeling.

Er zijn twee verplichte opdrachten: opdracht Ethiek en opdracht Voeding. Daarnaast mag je een keuze maken voor de opdracht Ketenzorg of een vrije opdracht.

De opdrachten hebben een grootte van ongeveer 15-20 SBU en ze zijn voorwaardelijk voor het behalen van de studiepunten van het praktijkleren. De praktijk geeft feedback op de opdrachten en de definitieve beoordeling wordt gedaan door de studiecoach.

Je levert de definitieve opdracht in, met het standaard voorblad (zie BrightSpace) [inclusief akkoord/feedback van de praktijk op standaard voorblad](#) in op OnStage. Informeer je studiecoach als je een opdracht hebt ingeleverd.

In geval van een onvoldoende beoordeling kan de betreffende opdracht 1 keer herkanst worden binnen een studiejaar.

Portfolio

Het portfolio is een belangrijk hulpmiddel binnen de opleiding HBO-Verpleegkunde om je persoonlijke en professionele ontwikkeling zichtbaar te maken. Gedurende de opleiding verzamel je hierin reflecties, praktijkervaringen en leeractiviteiten, die samen jouw groei als verpleegkundige-in-opleiding illustreren. Je kunt het portfolio zelf vormgeven, met bijvoorbeeld teksten, afbeeldingen, video's of andere creatieve uitingen. Reflectie speelt een centrale rol: je denkt na over je leerproces, de behaalde competenties en hoe theorie en praktijk daaraan hebben bijgedragen.

Studiehandleiding Studiecoaching en praktijkleren MBO-HBO

Opleiding Verpleegkunde/ Duaal / Faculteit Gezondheid, Bewegen en Voeding – versie 25-26

© 2020 Copyright Hogeschool van Amsterdam

Inleveren portfolio en ontwikkelgesprek

Aan het einde van elk studiejaar lever je je portfolio in via OnStage bij je studietoetscoach (zie het toetsrooster voor deadlines). Daarna volgt een ontwikkelgesprek, waarin je samen met je studietoetscoach je ontwikkeling bespreekt aan de hand van het portfolio.

Zo vormt het portfolio samen met het ontwikkelgesprek een waardevolle basis voor jouw leerproces richting het beroep van HBO-verpleegkundige.

Rol van de student: Jij maakt een afspraak voor het ontwikkelgesprek, leidt het gesprek en bepaalt welke onderwerpen belangrijk zijn.

Rol van de studietoetscoach: De coach stelt open vragen om je ontwikkeling verder te verdiepen, zonder de inhoudelijke kwaliteit van het portfolio te beoordelen.

Externe stage

Externe stage (mbo-hbo)

De externe stage is een belangrijk onderdeel van het schakelprogramma en biedt studenten de kans om zich verder te ontwikkelen als aankomend hbo-verpleegkundige. Tijdens deze periode neem je bewust de rol van hbo-student aan en werk je in een andere zorgcontext dan je gewend bent.

De stage heeft als doel om:

- Je kritisch denken en klinisch redeneren te versterken.
- Samen te werken met andere zorgverleners buiten je vertrouwde omgeving.
- Nieuwe doelgroepen en zorgcontexten te leren kennen.

De duur van de externe stage kan variëren: minimaal 4 weken en maximaal 6 maanden, afhankelijk van wat haalbaar is voor jou en het werkveld. Bij kortere stages wordt vaak een praktijkopdracht toegevoegd om verdieping te stimuleren.

Kortom: de externe stage helpt je om uit je comfortzone te stappen, je blik te verbreden en je beter voor te bereiden op het flexibele en veelzijdige beroep van hbo-verpleegkundige.

3. Bijeenkomsten studietoetsing

Online bijeenkomst 1 t/m 3

Als het goed is heb je al kennisgemaakt met je studietoetsing en je medestudenten. Tijdens deze eerste drie online bijeenkomsten, bespreek je hoe het is om weer in de schoolbanken te zitten en hoe dit vak studietoetsing en praktijkleren getoetst zal worden. Met elkaar bekijken we nogmaals de belangrijkste ICT systemen. En is er ruimte om het Leerwerkplan te bespreken.

Bijeenkomsten op onderwijslocatie

In onderstaand overzicht is per week beschreven wat je voor dit onderwijsonderdeel gaat doen. De activiteiten in de linkerkolom zijn activiteiten die je ter voorbereiding of verwerking van een les doet. De activiteiten in de rechterkolom vinden plaats tijdens de les. De gedetailleerde uitwerking van de activiteiten vind je terug op de Brightspace-pagina van het onderwijsonderdeel.

Voorbereiding en verwerking	Lesactiviteiten
BLOK 1 – WEEK 10	
<i>Bijeenkomst 1: eerste ervaringen</i> <ul style="list-style-type: none">- Lees de competentieset HBO-V- Lees hoofdstuk 4 en 5 van deze studiehandleiding (over praktijkleren en complexiteitsniveaus)- Bekijk de video over effectief studeren op Brightspace	
	<i>Bijeenkomst 1: eerste ervaringen</i> <ul style="list-style-type: none">- Eerste ervaringen bespreken- Rol als HBO student- Mini-workshop: effectief studeren- Oriëntatie op HBO-competenties- Opdracht complexiteitsniveau- Praktijkleren: Leerwerkplan (LWP)
BLOK 2 – WEEK 6	
<i>Bijeenkomst 2: Leerdoelen</i> <ul style="list-style-type: none">- Bekijk de volgende video: Hoe plan je je studeerwerk?	
	<i>Bijeenkomst 2: Leerdoelen</i> <ul style="list-style-type: none">- Ervaringen uitwisselen- Rol als HBO student- Kwaliteiten koppelen aan competenties- Praktijkleren: Leerdoelen koppelen aan competenties- Studievaardigheden/ Onstage

BLOK 2 – WEEK 8	
<i>Bijeenkomst 3: voorbereiding op beoordelingen</i> <ul style="list-style-type: none"> - Bestudeer 'Toetsing Praktijkleren' op Brightspace - Bekijk de onderdelen van module 2 - Indien gewenst: bekijk de informatie over schrijftips 	
	<i>Bijeenkomst 3: voorbereiding op beoordelingen</i> <ul style="list-style-type: none"> - Mini-workshop: Vancouver en schrijftips - Praktijkleren: Zelfbeoordelingen (gezamenlijk wordt een competentie in de les geschreven) - Tussenevaluatie: hoe gaat dat? - Vooruitblik module 2
BLOK 3 WEEK 7	
<i>Bijeenkomst 4: lessons learned</i> <ul style="list-style-type: none"> - Neem mee naar de les: leerervaringen en studeertips die je in module 1 hebt opgedaan en die je mee wilt geven aan medestudenten 	
	<i>Bijeenkomst 4: lessons learned</i> <ul style="list-style-type: none"> - Terugblik module 1: studievoortgang, leerervaringen, studeertips - Praktijkleren; hoe verder na tussenevaluatie? Individuele gesprekken
BLOK 3 WEEK 9	
<i>Bijeenkomst 5: het spanningsveld tussen student-zijn en het werknemerschap</i> <ul style="list-style-type: none"> - Neem mee naar de les: schrijf in 10 regels een situatie waarin je spanning tussen de rollen van student en werknemer hebt ervaren - Bestudeer het format Ontwikkelverslag 	
	<i>Bijeenkomst 5: het spanningsveld tussen student-zijn en het werknemerschap</i> <ul style="list-style-type: none"> - Mini-workshop: weerbaarheid in de praktijk, het spanningsveld tussen student-zijn en het werknemerschap - Opfrissen opdracht Ontwikkelverslag - Individuele gesprekken

BLOK 4 WEEK 7	
<i>Bijeenkomst 6: Ontwikkelverslag</i> - Werk verder aan je ontwikkelverslag - Bekijk ter voorbereiding deze video over reflecteren volgens Kinkhorst.	
	<i>Bijeenkomst 6: Ontwikkelverslag</i> - Mini-workshop reflectie - Reflectie: transfer van theorie naar praktijk - Werken aan ontwikkelverslag - Individuele gesprekken
BLOK 4 WEEK 9	
<i>Bijeenkomst 7: eindbeoordelingen</i> - Werk verder aan je ontwikkelverslag	
	<i>Bijeenkomst 7: eindbeoordelingen</i> - Mini-workshop: logisch redeneren en argumenteren - Verslagen uitwisselen en van feedback voorzien - Voorbereiden op eindbeoordeling - Individuele gesprekken